

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

promemoria

Diarienummer
2008-3080200

Slutrapport av projekt:

Kompetensutveckling i samarbete mellan Långskata och Backens rektorsområden.

Svenska
ESF-rådet

76 RR M6

Svenska ESF-rådet, Huvudkontoret

Besöksadress: Liljeholmsvägen 30 B, 3 tr

Postadress: Box 471 41, 100 74 Stockholm

Telefon: 08-579 171 00

Fax: 08-579 171 01

Webbplats: www.esf.se

Projektnummer (ifylles av ESF-rådet)	Namn på projekt
	Kompetensutveckling i samarbete mellan Långskata- och Backens rektorsområde

- **Sammanfattning** (max två A4-sidor)
Beskriv kortfattat projektidé och resultat.

Vårt projekt omfattade 11 utvecklingsområden. Dessa utvecklingsområden grundar sig på den kompetensutvecklingsplan och analys som genomfördes 2007 i våra respektive rektorsområden.

Följande utvecklingsområden har vi fördjupat oss i

- **Struktur och verksamhetsstyrning**
Mål: Förbättra det interna arbetet för att skapa mer utrymme till kärnverksamheten.
- **Handledning/Dokumentation. Skapa utv. genom att synliggöra lärprocesser ur ett barn och elevperspektiv**
Mål: Skapa pedagogisk utveckling i det vardagliga arbetet.
- **Visions och verksamhetsutveckling**
Mål: Skapa en samsyn hos alla medarbetare i spåret 1-10 år.
- **Kompetensutveckling data/media**
Mål: Höja kompetensnivån för hela personalgruppen för att ytterligare kunna nyttja it/media i verksamheten.
Att använda it/media som ett naturligt verktyg.
- **Kompetensutveckling i Kartläggningssamtal, IUP och Mentorskap**
Mål: Förbättra stödet till barn med behov av särskilt stöd.
Stärka pedagogerna i sin roll som mentorer.
Mål: Att möta konkurrensen från ev. friskolor och friförskolor.
- **Lärmiljö och mentorskap**
Mål: Att kunna möta varje barn utifrån dess behov.

7022 140

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2008-3080200

- **Kris och konflikthantering**
Mål: Stärka pedagogernas kompetens i värdegrundsarbetet.
Utveckla kris- och konflikthantering.
- **Äventyrspedagogik**
Mål: Ge fler pedagoger denna kompetens.
- **Ledarskapsutveckling.**
Mål: Stärka AE-ledarna i sin roll som ledare för sin enhet.
- **Fördjupad profil**
Mål: Stärka pedagogernas kompetens och roll.
Tydliggöra våra profiler.
Vara ett attraktivt val för föräldrar.

- **Projektets resultat**

Redogör kortfattat för det problem som projektet avsåg att fokusera kring. Vilken påverkan och genomslag åstadkom projektet? Tyngdpunkten i redovisningen bör ligga på de resultat och förslag till goda lösningar som projektet kommit fram till.

Projektet har gett till resultat att

- Samarbetet mellan våra två rektorsområden har ökat avsevärt och det är bra med tanke på de omstruktureringar som vi står inför för att kunna uppfylla nya skollagen och de nya läroplanerna.
- Stor pedagogisk utveckling har skett i förskolan genom pedagogistans arbete med handledning, nätverk och fortbildningsinsatser.
- I skolan ser vi att utbildningen "Ledarskap i klassrummet" gett pedagogerna ett verktyg för att arbeta med kris- och konflikthantering.
- Pedagogerna i alla verksamheter har fått en fördjupad insikt kring sitt uppdrag, och sitt förhållningssätt som pedagogiska ledare.

JRR MD

- Genom att vi kunnat utveckla våra profiler så har vi fått en kvalitetshöjning och det har resulterat i att vi nu står bättre rustade för att möta ev. konkurens från friskolor och friförskolor.
- I alla åldrar har matematik och naturvetenskap lyfts som viktiga utvecklingsområden. Här har vi nått goda resultat och det arbetet kommer att fortsätta att utvecklas
- Alla olika verksamheter förskola, nattis, förskoleklass, fritids och skolan har fått riktade kompetensinsatser och det har lett till en kvalitetshöjning för alla.
- Kunskapsuppföljning för varje barn/elev har lett till att barn/elever ser och utmanas i sitt lärande och det tydliggörs för föräldrarna vilka mål deras elever nått.

- **Syfte och mål med projektet**

Redogör för projektets avsedda resultat/slutmål och eventuella delmål. Vad uppnådde ni i förhållande till era mål då projektet startade? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av t ex erhållna kunskaper och ändrade attityder och/eller beteende. Vilket lärande åstadkom i projektet såväl internt som externt? Redogör för orsaken till avvikelser jämfört med projektansökan.

Projektets syfte var att kompetensutveckla pedagogerna i våra rektorsområden för att bättre kunna möta framtida krav från elever och föräldrar utifrån ett perspektiv med ökade valmöjligheter i form av friskolor och friförskolor.

Vår målsättning var att projektet ska öka förståelse och beredskap för de förändringar som sker inom förskole- och skolområdet.

Vi ska bättre svara upp till nya krav som elever och föräldrar förväntas ha i en värld med större valfrihet i valet av skola.

Vi hade 11 delmål i de olika aktivitetsområden som beskrivits i sammanfattningen av projektet.

RR J. M. 4

Upplevd förbättring av kompetens inom följande områden

- Reggio Emilias förhållningssätt
- Ledarskap i klassrum - värdegrundsarbete
- Matematik och naturvetenskap
- It/media
- Pedagogisk dokumentation
- IUP, skriftliga omdömen och åtgärdsprogram

Vi har skapat och deltar nätverk lokalt, i regionen och även nationellt. Erfarenhetsutbyte har skett och det kommer att ha en fortsättning även efter avslutat projekt.

Dokumentationen för att följa barnens lärande har utvecklats både på individ-, grupp- och organisationsnivå både inom skolan och i förskolan. Varje utbildningstillfälle har följts upp med en utvärdering av aktuell utbildning och hur man kommer att omsätta det man lärt sig i sin egen verksamhet. Utvärderingar har gett övervägande höga resultat.

Studieresan till Reggio Emilia i Italien har inspirerat till ett stort utvecklingsarbete, förändring av lärmiljöer, pedagogisk dokumentation m.m. Det har också gett som resultat att flera läst vidare på högskolan 15 p.

Det gemensamma utvecklingsarbetet, nätverket och handledning kommer att resultera i en stor manifestation för att synliggöra våra förskolor i vår stad. Detta arbete leds av vår pedagogista.

Våra två skolor har deltagit i ett Reggio Emilia nätverk omfattande 18 skolor i Sverige. Den forskningsfråga som nätverket har är "När blir elevernas kunskapande också meningsskapande med matematik och svenska som kommunikativa redskap i en skolkontext?" Under denna rubrik byter vi erfarenheter och tänker utifrån elevers inflytande.

Genusfrågan genom att 4 nyckelpersoner fick en 4 dagars utbildning i Stockholm anordnad av Reggio Emilia institutet. Dessa personer har ett ansvar att kontinuerligt lyfta genusfrågorna så det ständigt hålls aktuella. Även i "Ledarskap i klassrummet" och i SET och Stegvis har genusfrågor varit aktuella. Högre medvetenhet i genusfrågan syns vid val av leksaker, sagoböcker, läromedel, hur man planerar den fysiska miljön. På sikt kommer detta att genomsyra allt vårt arbete.

RR 7 MO⁴

Efter "kickoff" dagarna i Storforsen som vi hade som uppstart, ser vi en mer organiserad och planerad utevistelse, där man flyttat ut lärandet till naturen. Här ser vi utomhuspedagogik, växtkraft, kretsloppslärande, även de estetiska ämnena ute i naturen m.m.

- **Arbetsätt**

Vad var det huvudsakliga arbetsättet? Beskriv kortfattat vilka metoder och/eller utbildningar som användes. Beskriv eventuellt nya metoder eller materiel som tagits fram i projektet.

Vi har byggt upp en nätverkskultur med erfarenhetsutbyte både mellan våra rektorsområden men också med skolor i Norrbotten samt ett nätverk som är landsomfattande. Närverk är ett bra sätt att lära och sprida erfarenheter mellan varandra.

Studiebesök på andra förskolor och skolor.

Studiebesök i Italien Reggio Emilia.

Litteraturseminarier.

Föreläsningar.

Processledarutbildningar med handledning mellan träffarna

Handledning i blandade grupper

- **Deltagande aktörer i projektet**

Redogör för vilka aktörer (organisationer företag myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller ekonomiska resurser och övrigt.

Redovisa eventuellt arbete i styrgrupp och/eller referensgruppen och dess eventuella sammansättning. Hur har projektgruppen fungerat? Hur har styrgruppen och/eller referensgrupp fungerat?

När det gäller ekonomiska resurser har Piteå kommun stått som garant

Andra aktörer

Luleå tekniska universitet, Catarina Johansson och Rickard Westerberg

Storforsen konferens Älvsbyn "kickoff" för all personal.

Fyra utvecklingsområden Natur, Bild, Media och Äventyrsbanor.

DR 7/10

Föreläsning Leif Strandberg "Vygotskij i praktiken".

Ergonomiutbildning av Pitehälsan.

Barns språkutveckling. Föreläsning av Veli Tuomela.

Pedagogista Lena Bäckström handledning, nätverk.

Skapande skola "Kultur i skolan" forskning och arbete kring de kreativa läroprocesserna.

Pedagogisk dokumentation. Föreläsning och reflektion av Harold Götzon.

Skolan och förskolans demokratiska uppdrag Föreläsning av Harold Götzon.

Matematik och bedömning av professor Astrid Pettersson.

Piteå Golfklubbs konferens vid föreläsningar.

Föreläsning av Harold Götzon och Sonja Lundmark.

Fritidspedagog Forum 3-dagarskonferans i Stockholm.

Genus konferens i Stockholm.

Dansbienalen danshögskolan Piteå.

Studiebesök Barncompaniet Boden.

Studiebesök Fria Emilia Boden.

Skolnätverk Reggio Emilia i Stockholm.

Processutbildning i bild och dokumentation av Annika Persson - Åkerblom.

Veckoseminarium i Reggio Emilias regi i Italien.

Nex resebyrå för inrikesresor.

Norbergs buss transporter.

Dramautbildning med Rigmor Öhlund.

Ledarskap i klassrum processledarutbildning med Minna Kristiansen.

Föreläsningar anordnade av Reggio Emilia institutet.

Styrgruppen har haft kontinuerliga träffar under projektiden. Gruppen har bestått av två rektorer och två administratörer.

Gruppen ansvarar för projektets ramar vad gäller ekonomi, redovisningar, uppföljningar och övrigt administrativt arbete.

Pilotgruppen har träffats ca 1-2 ggr/månad. Gruppen har ansvarat för planering av aktiviteter på kort och lång sikt och varit länken till övriga pedagoger.

Gruppen har bestått av alla yrkeskategorier och representerat alla 9 enheter.

Facklig rep. fanns med så även skolassistent som skrivit protokoll som delgivits alla pedagoger.

RR J. MÖ

- **Jämställdhetsintegrering**

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt ev. avvikelser utifrån projektplan, utmaningar etc.

Utifrån ett elev- och barnperspektiv har pedagogerna fått kompetensutveckling för att arbeta med genusfrågorna. Se under rubriken genus.

Ur ett personalperspektiv är det svårt att påverka utifrån rådande arbetsmarknad.

Vi har dock kunnat anställa två män under denna period utifrån könstillhörighet.

- **Tillgänglighet för personer med funktionshinder**

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt ev. avvikelser utifrån projektplan, utmaningar etc.

Personer med olika funktionshinder har kunnat delta i alla aktiviteter och inte begränsats av projektets innehåll.

Vi har individ anpassat kost, transporter m.m.

Kriterier för genomförandet

De viktigaste dimensionerna i socialfondsprojekt är att se till individens kompetens och möjligheter, att lyckas. Att engagera berörda personer och att kunna påverka och få genomslag för resultaten. I det nationella socialfondsprogrammet finns fyra kriterier för genomförandet av programmet. Kriterierna syftar till att säkerställa att programmet ger ett mervärde till Lissabonstrategins inriktning på ökad tillväxt och sysselsättning. Samtliga projekt ska uppfylla minst ett av dessa kriterier. Ett eller flera av kriterierna skall ingå i de regionalt formulerade prioriteringar som utarbetas i samband med regionala utlysningar. **Besvara frågan/or utifrån de krite/er som ert projekt utgår från.**

- **Främja lärande miljöer**

I Socialfondsprogrammet kapitel 2:5 1 så beskrivs lärande miljöer utifrån följande:

Programmet skall främja lärande miljöer genom att stimulera till kompetensutveckling med utgångspunkt i den enskildes utvecklingsbehov, oavsett om personen är företagare eller anställd, chef eller medarbetare, och koppla denna till verksamhetens mål. Kompetensutveckling bidrar till att individen bättre kan möta framtida omställningar på arbetsplatsen och öka sin anställningsbarhet totalt sett. För att lärande miljöer skall kunna utvecklas krävs ytterligare kunskaper om hur lärandet förändras i det moderna arbetslivet, vad som sker i övergångarna mellan

PR 7 M0

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2008-3080200

studier och arbetsliv, hur det informella lärandet i vardagen och på arbetsplatsen kan tas till vara, och hur vi kan skapa förutsättningar för alla till lärande och därmed bättre möjligheter att etablera sig i arbetslivet. Samverkan för utveckling av lärande miljöer kan engagera t.ex. aktörer såsom utbildningsväsende, arbetsmarknadsmyndigheter, arbetsmarknadens parter och arbetsgivare och social ekonomi.

Ni har i förekommande fall beskrivit hur ni tänkt jobba med detta kriterium i er ansökan: Beskriv era insatser för att uppfylla ambitionerna i ansökan.

Vi ser att projektet har gett en bred och varierande kompetensutveckling både på individnivå och på gruppnivå. Vi kan redan nu se att pedagogerna på ett medvetet sätt kan förhålla sig till de förändringar som ständigt sker och medför att man vill och utmanas till att ta till sig ny kunskap.

Vi ville också utveckla ett flertal sätt att lära. Genom att pedagogerna själva har fått arbeta med olika arbetssätt för inläring tex i processutbildningar, nätverksbyggande, erfarenhetsutbyte, föreläsningar och använda sig av olika verktyg som It/media, Bild, Drama... har det fått en bredare kunskap att själv forma lärandemiljön för barn/elever så att det matchar morgondagens syn på lärande.

Det har stimulerat till fortsatt lärande och utveckling inom många områden. Vi ser det bli i vidarestudier på universitetet.

- **Främja innovativ verksamhet**

Socialfondsprogrammet kapitel 2:5:2 ger följande definition av hur programmet förhåller sig till kriteriet främja innovativ verksamhet:

Inom ramen för vart och ett av de operativa strukturfondsprogrammen skall särskild uppmärksamhet ägnas åt att främja innovativ verksamhet¹. Detta innebär möjligheter att pröva alternativa sätt att investera i humankapital. Nya projekt kan utgå från resultat i tidigare genomförda socialfondsprojekt och integrera tidigare med framgång prövade metoder, i syfte att vidareutveckla dessa.

¹Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1081/2006 om Europeiska socialfonden, artikel 3.5.

RR 7. Mo

Detta kan ske t.ex. genom att metoder används i större skala eller att målgruppen förändras.

I bilaga 4 utvecklas begreppet ytterligare genom att bl. a. ge följande definition "Lösningar som idag inte erbjuds eller är etablerade i befintliga system och strukturer"

Ni har i förekommande fall beskrivit hur ni tänkt jobba med detta kriterium i ansökan: Beskriv era insatser för att uppfylla ambitionerna i ansökan.

Med denna kompetensutvecklingsåtgärd har vi kunnat möta det nya krav som kommit i de nya nationella och kommunala styrdokumenterna för skola och förskola.

Vi ser att vi lagt grunden för en bra implementeringsprocess.

Idag är pedagogerna mer fokuserade till att se till varje barns/elevs behov och att resurserna utnyttjas på ett elevfokuserat sätt.

Vi har sett över våra organisationsstrukturer för att tydliggöra arbetsprocesser för att nå hög måluppfyllelse både ekonomiskt och rationellt utifrån ett personalutnyttjande perspektiv.

- **Främja samverkan**

I Socialfondsprogrammet kapitel 2.5.3 beskrivs kriteriet främja samverkan enligt följande;

Samverkan, förankring av idéer och lösningar samt strategisk planering för att åstadkomma genomslag för det innovativa arbetet är viktiga element i strävandena att säkerställa ett mervärde i programmet. Medverkande aktörer måste vara tydliga både med sitt syfte att medverka och sina åtaganden inom projektet, och med hur de avser att gå vidare med framkomna resultat för att möjliggöra tillämpning i större omfattning.

Ni har i förekommande fall beskrivet hur ni tänkt jobba med detta kriterium i er ansökan. Beskriv utifrån ansökan era insatser för att uppfylla ambitionerna i ansökan.

RR ÅMO

Våra två rektorsområden har utvecklat ett nära samarbete i olika samverkansgrupper och nätverk.

Vi har kunnat nyttja varandras kompetenser och fått ett lärande över gränserna. Detta har även varit kostnadseffektivt eftersom vi kunnat samordna de olika utbildningssatsningarna.

Projektet har medfört att vi i framtiden kommer att se oss som "ett" rektorsområde.

- **Främja strategiskt påverkansarbete**

Socialfondsprogrammet definierar kriteriet i kapitel 2.5.4 på följande sätt;

Möjligheterna att få till stånd förändring och skapa genomslag för framkomna resultat gagnas av en strategisk ansats där aktörerna i ett projekt redan i det förberedande stadiet av projektet fokuserar på vilken kunskap som efterfrågas och vilka kontakter som behövs för ett effektivt genomförande. Detta är betydelsefullt både för att få önskad uppmärksamhet från målgrupperna och för att involvera dem i det kommande arbetet. Först efter en sådan kunskaps- och kontaktinventering bör planering och genomförande följa.

Ni har i förekommande fall beskrivet hur ni tänkt jobba med detta kriterium i er ansökan. Beskriv hur ni jobbat för att uppfylla ambitionerna vad gäller kriteriet.

Vi har på olika sätt förmedlat och spridit vårt arbete till andra rektorsområden.

Regionala Prioriteringar

- Redogör för eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Där det varit möjligt har vi anlitat regionala aktörer vid föreläsningar, upphandling av konferenslokaler, transportbolag m.m.

RR J. MO

- **Strategiskt påverkansarbete**

Redogör för hur ni arbetat med strategiskt påverkansarbete. Vilka personer/organisationer har ni riktat er till? Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet? Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas? Vad mer skulle kunna göras? Vem bör göra det?

- Vi har riktat oss till följande,
Samtliga personalkategorier, chefer, politiker, skolråd och förskoleråd, hemsidor andra rektorsområden.
Projektet kan omsättas i andra verksamheter inom privat och offentlig sektor
Ytterligare påverkansinsatser kan vara media.
Vi ska utveckla våra hemsidor mera för att sprida och påverka.
Chefer och politiker kan bidra till ett större strategiskt påverkansarbete.

- **Extern utvärdering**

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet.

Ingen extern utvärdering

- **Egenutvärdering**

Redogör för hur ni arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet.

Genom kontinuerlig utvärdering i styrgrupp och pilotgrupp har projektet övergripande planerats och utvecklats vidare.

Varje enskild pedagog har utvärderat varje aktivitet som de deltagit i och en sammanställning har gjorts. Detta har legat till grund för fortsatt planering.

- **Sammanfattande bedömning**

Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför? Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt?

Vi har fått en bred kompetensutveckling i de olika områden vi avhandlat. Det har varit bra att vi har haft ett så varierat arbetssätt med föreläsningar, processutbildningar, olika nätverk, studiebesök, yrkesvisa lärmöten m.m. Vi har fått fördjupa oss i våra profileringar både på förskolan och i skolan.

RR J MÖ

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2008-3080200

Det har varit bra med en styrgrupp och en projektgrupp som har haft olika ansvarsuppgifter.

Vi har många olika yrkeskategorier med olika avtal. De har också olika behov av fortbildning. Att organisera och samordna fortbildningen har varit tidskrävande för både styrgrupp och pilotgrupp. Det stora antalet deltagare har ställt stora behov på en väl fungerande logistik .

Uppdelningen av pengarna under de olika aktiviteterna har medfört ett merarbete och känts för styrande, då behovet förändras och utvecklats under projektets gång. Det som blev svårt var att tiden, trots en förlängning kändes ganska knapp.

Vi har en verksamhet som ska vara igång samtidigt som vi ska driva projektet och vi har inte alltid kunnat lösgöra pedagogerna från verksamheterna i den utsträckning som projektet krävt. Detta beroende på bla svårigheter att få vikarier, perioder av hög sjukdom vid pandemin, andra implementeringsinsatser på nationell nivå.

Framtida projekt bör tänka på att ha en lång projekttid för att kunna bedriva ett processinriktat arbete.

En väl planerad verksamhet som har en strukturerad dokumentation och långsiktigt arbete underlättar projektets arbete.

Sammanfattningsvis har dessa två år utvecklat våra verksamheter och gett alla en fördjupad yrkesroll.

Vi är mycket tacksamma för dessa två år och vi kommer gärna tillbaka med ansökan om fortsatta projekt om möjligheten ges.

- **Kontaktpersoner**

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Zi Dannberg-Alm rektor Långskata rektorsområde

tel. 0911-697655 Mobil 070 – 6596658

Mail: zi.dannberg-alm@pitea.se

Gun Espling kontaktperson ekonomi

tel. 0911 – 697654

Mail: gun.espling@pitea.se

Karin Lidman rektor Backens rektorsområde

tel. 0911-696714 Mobil 070 – 2696714

Mail: karin.lidman@pitea.se

Eva-may Öhlund administratör

Tel. 0911-696052 Mail: eva-may@pitea.se

DR 7 MO